Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	: 16 november 2021
Registratiekenmerk	: 2001517
Gemeentebladnr.	: 2021/100
Afdeling opsteller	: Maatschappelijke ontwikkeling
Naam opsteller	: Lissy Hoeve-Böskes, van
Bereikbaar onder	: lissy.hoeve@brunssum.nl
Portefeuillehouder	: Servie L'Espoir
Raadsvergadering d.d.	: 21 december 2021
Uiterlijke datum	: Niet van toepassing

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning gemeente Brunssum

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

De aanleiding voor wijziging van de Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning Gemeente Brunssum 2020 (hierna Verordening 2020) is:

1. Een handvat bieden aan de beleidsuitvoering bij woningaanpassingen door begrenzing van het primaat van verhuizen.

2. Het onderscheiden van de financiële maatwerkvoorzieningen en de financiële tegemoetkoming in de meerkosten om aan te sluiten bij de uitvoeringspraktijk. En het voorkomen van oneigenlijk gebruik van de financiële maatwerkvoorziening verhuiskostenvergoeding.

3. Het wijzigen van de index voor collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV) bij Omnibuzz, per 1-1-2022. De klanttarieven zijn gebaseerd op deze index.

4. Het actualiseren van de bijdrage van een maaltijdvergoeding, per 1-1-2022.

b. Huidige situatie/probleemstelling

1. Primaat van verhuizen

Het primaat van verhuizen vloeit voort uit de (gedachtegang) van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Het primaat van verhuizen betekent dat het verstrekken van een voorziening voor verhuizing en inrichting voorrang heeft op andere woonvoorzieningen. De achterliggende gedachte bij het primaat van verhuizing is dat er zo efficiënt mogelijk met de beschikbare middelen en de woningvoorraad wordt omgegaan.

In de geldende Verordening 2020 is geen limiet (bedrag) opgenomen voor het primaat van verhuizen. Dit betekent dat bij de beleidsuitvoering iedere aanvraag voor een woningaanpassing uitgebreid getoetst dient te worden, ook al gaat het om een eenvoudige voorziening of aanpassing. In de huidige uitvoeringspraktijk wegen de Maatwerkers bij de Toegang de belangen van de cliënt uitgebreid af, rekening houdend met de individuele omstandigheden. Daarbij toetsen ze diverse factoren zoals onder andere:

- sociale omstandigheden van de cliënt;
- de beschikbaarheid van een (aangepaste) woning binnen aanvaardbare tijd;
- is de cliënt huurder of eigenaar van de woning;

- de wil van de cliënt om te verhuizen;
- kostenvergelijking tussen aanpassen en verhuizen.

Indien een begrenzing wordt toegepast van € 5.000,00 blijven woonvoorzieningen die minder kosten buiten beschouwing van het primaat van verhuizen en hoeft er bij de Toegang geen uitgebreid onderzoek plaats te vinden. Dit grensbedrag is gebaseerd op de gemoeide kosten hoger dan één gemiddelde aanpassing (bijvoorbeeld een traplift of een badkameraanpassing). De combinatie van dubbele woningaanpassingen komen in de praktijk namelijk steeds meer voor en middels het grensbedrag kan deze casuïstiek nauwgezetter worden behandeld.

Als blijkt uit de belangenafweging dat de cliënt door middel van het primaat van verhuizen niet of onvoldoende wordt gecompenseerd, moet het college hiervan afwijken en een andere compenserende woonvoorziening verstrekken, bijvoorbeeld door de woning aan te passen.

Onder woonvoorzieningen vallen naast aanpassingen in de woning ook vergoedingen, waaronder een financiële tegemoetkoming bij een verhuizing (verhuiskostenvergoeding). Als vast is komen te staan dat compensatie geboden moet worden c.q. een voorziening moet worden toegekend dan biedt het college deze door de goedkoopst adequate voorziening te verstrekken. Voorwaarde om voor een woonruimteaanpassing in aanmerking te komen is dan ook dat er geen goedkoper alternatief realiseerbaar is door verhuizing of aangepaste inrichting. Uitgangspunt is dat verhuizen het primaat heeft.

Als een meer geschikte woonruimte beschikbaar is, bestaat de mogelijkheid dat in die woonruimte aanpassing nog steeds noodzakelijk is. De kosten van de aanpassing zullen echter aanzienlijk lager zijn dan wanneer de persoon met beperkingen niet zou verhuizen. Een verhuizing is adequaat als op redelijke termijn een woning beschikbaar komt. Ligt het in de verwachting dat de persoon met beperkingen binnen een redelijke termijn in aanmerking komt voor een geschiktere woning, dan is het niet doelmatig om zijn woning aan te passen. Het is ook mogelijk om door te stromen naar een meer geschikte woning. Dat is een woning die niet of beperkt moet worden aangepast, dan wel met aanmerkelijk lagere investeringen kan worden aangepast.

> U wordt voorgesteld het primaat van verhuizen met een grensbedrag van € 5.000,00 op te nemen in Hoofdstuk 3, artikel 20 van de Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning Gemeente Brunssum 2022 (hierna: Verordening 2022), zie bijlage 2.

2. Financiële maatwerkvoorzieningen en de financiële tegemoetkoming in de meerkosten

In de geldende Verordening 2020 zijn de verhuiskostenvergoeding en het bezoekbaar maken van de woning opgenomen als tegemoetkomingen in de meerkosten. De tegemoetkoming in de meerkosten heeft het karakter van een inkomensondersteunende maatregel. Bij een tegemoetkoming in de meerkosten hoeft er voorafgaand aan de toekenning geen onderzoek te worden uitgevoerd en dient de tegemoetkoming ook niet als compensatie in de zelfredzaamheid of participatie.

In de praktijk blijkt echter dat de verhuiskostenvergoeding niet wordt toegepast als tegemoetkoming in de meerkosten, maar als (financiële) maatwerkvoorziening, ook wel genoemd financiële tegemoetkoming. Team WMO kent de verhuiskostenvergoeding namelijk toe ten eerste na een onderzoek en ten tweede met als doel compensatie van de beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie die de cliënt ondervindt. Om de regels te laten aansluiten aan de uitvoeringspraktijk, wordt u voorgesteld de regels aan te passen.

> U wordt derhalve voorgesteld in de Verordening 2022:
>
> · Aanvullend op te nemen in Hoofdstuk 1, artikel 2, lid 2 sub h. verhuiskostenvergoeding. Om te verduidelijken dat een verhuiskostenvergoeding onder de beschikbare maatwerkvoorzieningen valt.

- Aan te passen Hoofdstuk 3, artikel 11. De formulering en indeling van dit artikel zijn namelijk gewijzigd, vanuit het oogpunt van leesbaarheid.
    - Daarnaast toe te voegen aan artikel 11, lid 5, sub b de volgende financiële maatwerkvoorzieningen:
        - Verhuiskostenvergoeding;
        - Bezoekbaar maken van een woning.
    - Toe te voegen aan artikel 11, lid 5, sub c dat de hoogte van de verhuiskostenvergoeding en het bezoekbaar maken van een woning bij Nadere regels wordt bepaald.

Het bezoekbaar maken van een woning en ondersteuning gericht op verhuizing is opgenomen in de geldende Verordening 2020 in Hoofdstuk 6, artikel 26, lid 2 sub b en c. De hiervoor vermelde wijziging heeft echter tot gevolg dat artikel 26 dient te worden aangepast. Onder dit artikel vallen immers alleen financiële tegemoetkomingen in de meerkosten.

Voorgesteld wordt de financiële tegemoetkoming meerkosten ten aanzien van sportbeoefening op te nemen. Dit betreft namelijk geen maatwerkvoorziening en kan een cliënt enige compensatie bieden in de kosten voor sportbeoefening. Er is dan bij de toegang geen uitgebreid onderzoek nodig en de cliënt is geen eigen bijdrage verschuldigd. In de Nadere regels wordt de hoogte van de financiële tegemoetkoming in de meerkosten bepaald. De formulering en indeling van artikel 26 is ook vanuit het oogpunt van de leesbaarheid aangepast.

Derhalve wordt u voorgesteld artikel 26 aan te passen, zoals opgenomen in de (concept) Verordening 2022 (bijlage 2).

Daarnaast is ter voorkoming van oneigenlijk gebruik van een verhuiskostenvergoeding (financiële maatwerkvoorziening) een aanvullende bepaling in de Verordening nodig. Zodat het college bevoegd is het recht op tegemoetkoming in te trekken indien de verhuizing en herinrichting niet heeft plaatsgevonden binnen een periode van twee jaar na verlening van de verhuiskostenvergoeding.

U wordt voorgesteld hiertoe artikel 17, lid 3 aan te passen, zoals opgenomen in de (concept) Verordening 2022 (bijlage 2).

3. Het wijzigen van de index voor collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV) bij Omnibuzz, per 1-1-2022

Uit overleg van Omnibuzz met alle betrokken gemeenten in 2020 blijkt dat er veel draagvlak is voor het in lijn brengen van de tarieven voor CVV met die van het openbaar Vervoer (OV) in Limburg. Doorgaans wordt gesteld dat de kosten voor een klant van Omnibuzz om zich te verplaatsen vergelijkbaar moeten zijn met de kosten van dezelfde verplaatsing met het OV.

In het OV wordt de Landelijke Tariefindex (LTI) gehanteerd, voor 2022 is dit 2,12%. In de geldende Verordening 2020 wordt nog de NEA index gehanteerd. Door vanaf 1-1-2022 dezelfde (LTI) index toe te passen als in het OV wordt de relatie met het OV-tarief structureel gewaarborgd. De gemeenten in de regio Zuid-Limburg, waaronder de gemeente Brunssum hanteren al klanttarieven die daar bij aansluiten. Onder andere de Parkstad gemeenten: Beekdaelen, Kerkrade, Heerlen en Simpelveld leggen de aanpassing van de NEA index naar de LTI index in december 2021 aan hun gemeenteraad voor.

Daarnaast bevordert deze aanpassing de uniformering van de klanttarieven voor het CVV in de provincie Limburg. Binnen de samenwerking met Omnibuzz lijkt uniformiteit in de klanttarieven een logisch uitgangspunt. De kwaliteit en beschikbaarheid van het vervoer zijn immers voor alle klanten gelijk, ongeacht de gemeente waarin deze woonachtig is. Ook wordt een lappendeken aan tarieven voorkomen. Dit zorgt voor gelijkheid en eenduidigheid in de communicatie.

U wordt voorgesteld de LTI index toe te passen, dit betekent dat klanten in 2022 voor het CVV € 0,85 per zone gaan betalen (dit was € 0,83 per zone in 2021). En hierop in de Verordening 2022 Hoofdstuk 4, artikel 21, lid 4 en 5 aan te passen (zie bijlage 2)**.**

4. Het wijzigen van de bijdrage van een maaltijdvergoeding, per 1-1-2022

In de geldende Verordening 2020, Hoofdstuk 4, artikel 20 zijn tarieven opgenomen voor algemene voorzieningen zoals de maaltijdvoorziening. De tarieven voor de bijdrage die gebruikers van de maaltijdvoorziening betalen, bedragen maximaal de kostprijs. Echter, in 2022 stijgt de kostprijs van het hoofdgerecht met € 0,15 van € 5,50 (2021) naar € 5,65 (2022). En het voorgerecht stijgt met

€ 0,15 van € 0,75 (2021) naar € 0,90 in 2022.

U wordt voorgesteld hierop in de Verordening 2022, Hoofdstuk 4, artikel 20, lid 1 sub e aan te passen, zie bijlage 2.

3. Gewenste situatie (WAT?

a. Wat willen we bereiken?

Met de voorgestelde wijzigingen (zie 2b) willen we de Verordening 2022 actualiseren met betrekking tot de uitvoering van beleid en het actualiseren van de tarieven voor het CVV en de maaltijdvergoeding.

b. Kaders

1. eerdere besluitvorming (BBV nr.)

De geldende Verordening 2020 heeft uw raad op 10 december 2019 vastgesteld (gemeentebladnr. 2019/77 en registratienummer 939891).

2. traject tot dusverre

Aan de SMO-Raad Brunssum is advies gevraagd over de voorgenomen wijzigingen van de Verordening 2020, op basis van de WAS - WORDT tabel (zie bijlage 1). Op basis daarvan hebben zij een informeel advies gegeven en nadere toelichting gevraagd (zie bijlage 3). Na een nadere toelichting en beantwoording van de vragen aan de SMO-Raad, middels een brief (zie bijlage 4.) heeft de SMO-Raad een formeel advies afgegeven (zie bijlage 5). En adviseren zij in grote lijnen positief ten aanzien van het toevoegen van een verhuisvergoeding aan de voorzieningen vanuit de Wmo (zie bijlage 5). Bijlage 6 betreft de antwoordbrief van het college op de reactie van de SMO raad.

3. rol/ bevoegdheden college van B en W

Ten behoeve van de beleidsuitvoering en het actualiseren van de index van de klanttarieven voor het CVV en de tarieven voor de maaltijdvoorziening wordt voorgesteld de Verordening 2020 aan te passen. Het college heeft de wijzigingen verwerkt in voorliggend raadsvoorstel en concept raadsbesluit en concept Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning Gemeente Brunssum 2022 (zie bijlage 2). Uw gemeenteraad heeft de bevoegdheid de Verordening 2022 vast te stellen, op grond van de Gemeentewet (artikelen 147 en 149) en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (artikel 2.1.3.).

4. algemene beleidskaders (landelijk/ provinciaal/ lokaal)

- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
- Gemeentewet

5. past het voorstel in de strategische visie/ relatie met uitvoeringsagenda?

Het voorstel past binnen de integrale visie op het sociaal domein van Brunssum, conform Kadernota (masterplan) sociaal domein 'Wij zijn Brunssum'. En binnen de visie 'Samen zijn wij Brunssum, wonen, werken en leven'.

6. relatie met programmabegroting/ financiële gevolgen

De wijzigingen van de Verordening 2022 passen binnen de Programmabegroting 2022, daarin is namelijk opgenomen:

- Ten behoeve van verhuis- en inrichtingskosten € 73.950 (Product 660001/434314). Dit is naar verwachting afdoende, gelet op de realisatie in 2020 van ca. 24% en in 2021 ca. 4% (peildatum 28-10-2021).
- Een indexering van tarieven (zoals de eigen bijdrage voor CVV) die nagenoeg overeenkomt met de LTI index die Omnibuzz hanteert (2,12%) in 2022. Hierdoor is geen wijziging nodig in de begroting 2022. Het budget van product 660004/838206 bedraagt € 111.493,00 (baten).
- De financiële gevolgen van de verhoging van de eigen bijdrage voor een maaltijdvergoeding is beperkt voor de gebruikers. Dit tarief bedraagt maximaal de kostprijs. Er zijn geen financiële gevolgen voor de gemeente, CMWW ontvangt de eigen bijdragen ter dekking van de kosten voor de maaltijden.

c. Argumenten en overwegingen

De achterliggende gedachte bij het primaat van verhuizing is dat er zo efficiënt mogelijk met de beschikbare middelen en de woningvoorraad wordt omgegaan.

Door toepassing van dezelfde (LTI) index als in het OV wordt de relatie met het OV-tarief structureel gewaarborgd, hiervoor is veel draagvlak bij de betrokken gemeenten. Daarnaast kunnen daardoor uniforme tarieven voor het CVV worden toegepast door Omnibuzz. De kwaliteit en beschikbaarheid van het vervoer zijn immers voor alle klanten gelijk, ongeacht de gemeente waarin deze woonachtig is.

d. Opties en keuze

U kunt ervoor kiezen om geen begrenzing (bedrag van € 5.000,-) of een ander bedrag toe te passen voor het primaat van verhuizen.

De reden dat een begrenzing van € 5.000,- voorligt bij het primaat van verhuizen betekent dat bij de beleidsuitvoering bij een eenvoudige aanvraag voor een woningaanpassing < € 5.000,- geen uitgebreide belangenafweging hoeft plaats te vinden. Dit vereenvoudigt de procedure en is praktisch in de afhandeling voor zowel de cliënt als de uitvoeringspraktijk. Het grensbedrag > € 5.000,-- wordt redelijk geacht vanuit het oogpunt van kostenvergelijk tussen een woningaanpassing en verhuizing. Met bewaking van een doelmatige inzet van publieke middelen ten behoeve van alle inwoners.

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2021/100
Afdeling : Maatschappelijke ontwikkeling
Registratiekenmerk : 2001517
De Raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2021./100;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 16 november 2021, afdeling Maatschappelijke ontwikkeling;
gelet op het bepaalde in de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) en artikel 147 en artikel 149 van de Gemeentewet;

Besluit:

I. De Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning Gemeente Brunssum 2020 in te trekken.
II. De Verordening Wet maatschappelijke ondersteuning Gemeente Brunssum 2022 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 21 december 2021.

De Raad vernoemd,

Voorzitter Griffier